

A U S T R A L S K É

listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 27 Listopad 1993

Print Post Approved

PP 242296 / 00084

\$2.60

Žáci české školy Sydney :

Andrea a Pavlína Akermanovi, Nicola Wencel, Simona Janderová, Jan Velechovský, Tomáš Brančík, Patricie Kennedy, Jakub Jirásek, Rudolf Strnad, Veronika Henkel, Andrej Vrána, Kristína Zvěřinová, Jana Nešpůrková, Šárka Kaštalová, Martin Nešpůrek, Lucie Holovská, Petra Hýblerová, Eva Štátná, Zbyněk Čech a Marie Brančíková (ve funkci fotografa)

LISACEK & CO

BARRISTERS & SOLICITORS

LEGAL ADVICE

1st Floor, 69a Grote Street
ADELAIDE S.A. 5000
Telephone: (08) 231 5909

All International Office Machines

Prodej a opravy nových a starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
dílňa a obchod: **390 BOTANY ROAD**
ALEXANDRIA,
N.S.W. 2015
Tel: **319 0648** nebo **214 7402**
Václav Novák: 30 6781

CUISINE ART CATERING **Pty Ltd**

dodá
veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené mísy a další speciality.
Přesné informace:
telefon: 525 3971
2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?

call
VITA KOZAK

Repair Crystal
Glass
Exp. from Bohemia
since 1966

Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

MOBILE ROBOT

CAR SERVICE AT YOUR HOME
TUNE,
BRAKES, CLUTCHES
& ODD JOBS

124c EDWARD STREET
BRUNSWICK VIC

018 174 861
(03) 387 3670

L. & G. Peral

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 663 6242

LEO Computer Pty Limited

Přímé zastoupení největšího Taiwanského výrobce -
FIRST INTERNATIONAL COMPUTER, INC.

Nabízíme prvotřídní počítače pro všechny účely
Od 'NOTEBOOK (colour or mono)'
po 'WORKSTATION with Pentium processor'
také MULTIMEDIA systém na příklad s
'VGA to TV, Grand Video,
Sound Card, TV Tuner'
a další

Unit 3, 377 Newbridge Road
Moorebank, NSW 2170

Tel: 02 822 4833

Fax: 02 822 4836

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA
EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

SONY'S
Bon Voyage

Shop 6 Royal Arcade
175 Oxford Street
Bondi Junction 2022 NSW

Tel 02 387 1333
Fax 02 389 8028

Připravujeme speciální zájezdy do
lázní v České i Slovenské republice.
Zařizujeme letenky, zájezdy
zajímavé výlety vlakem.
Zajistíme pojištění, cestovní šeky,
poskytujeme veškerý servis,
vše za vynikající ceny.
volejte Barboru - 387 1333

ZPRÁVY

41 opozičních poslanců podalo návrh u Ústavního soudu na zrušení zákona o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu.

Na Slovensku žije asi 50 tisíc občanů České republiky, kteří jsou soustředěni do oblastí Košice a Bratislava. Čeští občané nepodléhají na Slovensku cizineckému režimu.

52% českých občanů zastává názor, že se česká společnost vyvíjí správným směrem nebo se k tomuto mínění přiklání.

Nejlepší fotbalový kanonýr české historie Pepi Bican oslavil ve slavistickém Edenu osmdesáté narozeniny.

Od 1. října vyplácí směnárny v České republice za 100 australských dolarů 1,740 Kč.

Dle slovenského premiéra Vladimíra Mečlara dluží Česká republika Slovensku kromě nedořešeného majetku federace, bilance Státní banky československé a zlata ještě osm miliard švýcarských franků.

Pokud slovenský premiér pokládá Slovensko za právního nástupce fašistického Slovenského státu, měl by své finanční požadavky vznést vůči těm, které pokládá za právního nástupce hitlerovského Německa, uvedl k požadavkům slovenského premiéra, na splacení nevyřízené pohledávky Slovenského státu vůči Německu z doby druhé světové války, Václav Klaus.

U brněnského obchodního domu Prior zadržela policie 25 kilogramů trhaviny SEMTEX, kterou chtěl pachatelé prodat tuzemským zájemcům za 3 milióny korun. Na prodej bylo i 80 rozbušek. Zabavené množství SEMTEXU by stačilo na zničení 125 letadel.

Leon Brittan, člen komise Evropského hospodářského společenství ocenil způsob přípravy České republiky na vstup do EHS.

Poselství prezidenta republiky V. Havla krajanům u příležitosti státního svátku České republiky.

Vážení a milí krajané,

Jsem rád, že vás mohu pozdravit v den státního svátku České republiky. Slavíme ho letos poprvé v rámci státu, který před necelým rokem vznikl rozdělením Československé republiky za okolností, které znáte. Jistě sdílíte se mnou radost nad tím, že 28. říjen je i nadále, nebo spíše znovu, dnem svátečním, kdy si připomínáme naši národní a státní nezávislost, ale hlavně - demokratický, pluralistický, občanský základ této nezávislosti.

Česká republika tak manifestačně navazuje na Masarykovo meziválečné Československo. To není ovšem přihlášení k té či oné podobě čechoslovakismu, ale k tomu nejlepšímu, civilizovanému a ušlechtilému, co v tomto občansky orientovaném státě existovalo, tj. k demokracii, občanským svobodám, politické toleranci.

Narodili jste se v srdci Evropy, nebo z rodičů, kteří z něj vyšli a žijí v jiné zemi. Pomáhali jste, zůstali jste věrni československé a české věci - ti starší mezi vámi za první republiky, ti ostatní za války, a pak skoro padesát následujících let, kdy vy venku jste byli nositeli oné svobody, po níž jsme doma toužili a s vaší pomocí o ni usilovali.

Patří vám všem dík a vděčnost celé naší společnosti za tuto oddanou, nezištnou, věrnou službu "staré vlasti", jak se říká. Víím, že nedošla vždy a všude plného ocenění. Učiním, co bude v mých silách, abychom si vaši účast na naší nové svobodě byli trvale vědomi.

Přeji vám krásný, v přátelství a srozumění prožitý 28. říjen.

Václav Havel

Stručný	přehled	rubrik
Projev prezidenta V. Havla		01
Nový velvyslanec v Austrálii		02
Exilní povyražení		03
Informace z konzulátu		04
K otázce rozšíření NATO		05
Chcete se učít česky ?		06
Ze světa vědy		07
Volá Austrálie		08
TELECOM		09
Nad dopisy čtenářů		10
Magnetic Island		11
Přílišná skromnost		12
Kam za kulturou		13
Symfonie života		14
Saturnin		15
Humor		16

Životopis mimořádného a zplnomocněného velvyslance

České republiky v Austrálii a na Novém Zélandu

RNDr. Jaroslava Suchánka.

Jak všichni víme, do Austrálie přicestoval 2. září tohoto roku nový velvyslanec České republiky. Uvodem několik základních údajů.

RNDr. Jaroslav Suchánek se narodil 26. ledna 1955 v Kolině, dětství prožil v Masarykově rodišti Hodoníně. Od roku 1963 žije v hornicko-hutnické Ostravě na severní Moravě. Je ženatý, manželka Irena vystudovala Vysokou školu chemicko-technologickou, má dvě děti, Elišku a Jindřicha, ve věku 11 a 8 let.

Po absolvování gymnázia v Ostravě vystudoval fyziku pevných látek na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde se na katedře fyziky kovů zabýval superplastickou deformací zinkových slitin.

Po ukončení studií a po vojenské službě působil ještě dva roky na matematicko-fyzikální fakultě UK a pak nastoupil v roce 1982 jako výzkumný pracovník do Výzkumného ústavu strojírenského a metalurgického ve Vítkovicích v Ostravě. Od roku 1988 pracoval v Českých energetických závodech Ostrava jako samostatný programátor-analytik. Je autorem mnoha vědeckých publikací, několika sci-fi povídek a řady novinových článků. Mezi jeho koníčky patří hlavně včelařství a bezmotorové létání.

V červnu 1990 byl na kandidátce Občanského fóra zvolen do Federálního shromáždění, kde působil v zahraničním výboru Sněmovny lidu.

V červnu 1992 byl znovu zvolen do Sněmovny lidu FS za Občanskou demokratickou stranu. V období červen - září 1992 vykonával funkci místopředsedy zahraničního výboru SL a 2. 9. 1992 byl vládou ČSFR jmenován 1. náměstkem ministra zahraničních věcí ČSFR.

Po zániku federace v době od 1. 1. 1993 do 28. 2. 1993 působil na MZV ČR jako náměstek ministra a poté jako jeho poradce. 31. 3. 1993 byl usnesením vlády schválen jako velvyslanec ČR v Austrálii a na Novém Zélandu. Do Canberry přicestoval 2. září t.r.

Tolik tedy osobní údaje. Zeptali jsme se pana velvyslance na to, co považuje za svůj hlavní úkol v Austrálii?

"Za prvořadý úkol svého pobytu v Austrálii považuji podporu obchodních vztahů mezi Austrálií a Českou republikou. Jsem přesvědčen, že současná obchodní výměna mezi oběma zeměmi je neuspokojivá a že po překonání recese by perspektivně mohla být řádově vyšší."

O co se budete při jednání s australskými představiteli opírat?

"O vynikající a ve světě jedinečné výsledky české ekonomické reformy: přebytekový rozpočet (v září oznámil ministr financí Kočárník přebytek ve výši 4. 9 mld. Kč), extrémně nízká nezaměstnanost (po Lucembursku nejnižší v Evropě - v září se mírně zvýšila na 3. 17 %), relativně nízká míra inflace (na konci tohoto roku bude činit cca 20%, z toho polovina je způsobena zavedením daně z přidané hodnoty - VAT na počátku roku. Pro příští rok se počítá s inflací na úrovni 8 - 10 %), rychle postupující privatizace (po třech letech ekonomické reformy je více než polovina ODP vytvořena v soukromém sektoru), která bude ukončena v příštím roce díky úspěchu originální kuponové metody (ještě v polovině roku 1991 byla česká ekonomika z 98 % ve státním vlastnictví), vnitřní konvertibilita koruny a její pevný kurs vůči všem hlavním světovým měnám, neměnný od konce roku 1990 (díky inflaci se ovšem česká koruna stále "zpevňuje")."

Jaké budou vaše další kroky?

"Na základě těchto úspěchů, uznávaných ekonomickými autoritami celého světa, hodlám přesvědčovat australské vládní i obchodní kruhy o výhodnosti investování do českých podniků a vytváření joint-ventures. Kromě už uvedeného příznivého makroekonomického klimatu, výhodného pro australské podnikatele, je zde ještě jedna komparativní výhoda, která je ovšem pouze krátkodobého charakteru: cena lidské práce je prozatím v České republice velmi nízká, díky současnému kursu koruny je mzda českých pracovníků přibližně desetkrát nižší než jejich kolegů v Německu, ačkoliv jejich schopnosti a kvalifikace jsou zcela vyrovnané. Myslím, že ke zvýšení atraktivnosti investování australských subjektů v České republice určitě přispěla i "Dohoda o podpoře a ochraně investic", podepsaná ministrem hospodářství Karlem Dybou a jeho australským protějškem Peterem Cookem v Canbere dne 30. září. Dohoda o zamezení dvojho zdanění se připravuje a bude podepsána v Praze v blízké budoucnosti."

Pane velvyslanče, děkuji za rozhovor a přeji, aby se vám v Austrálii líbilo a doufám, že se na stránkách Australských listů opět sejdem.

EXILNÍ POVYRAŽENÍ

Karel Wendt

Tzv. československý exil, jehož součástí jsem se stal v únoru 1949, mi připravil množství nepříjemných povyražení.

Nepříjemných, protože se nekryl s mými představami. Podle nich se člověk stal exulantem ve chvíli, kdy shledal podmínky ve své zemi spirituálně nesnesitelné a vyvodil z toho svým odchodem důsledek. Podle mého exilního scénáře tím odchodem věci nekončily, ale začínaly. "Můj exulant si nenesl v batohu přes kopečky jen kartáček na zuby, dva páry ponožek, fajku a podvlékačky na převlečení, ale také určité pevné závazky. Stanul sice na prahu svého života, ale ten starý, k němuž se ty závazky pnuly, zůstal jeho integrální částí. Jaké závazky? Dělat venku, co považoval za nemožné doma, přispívat v mezích možnosti k tomu, aby se do země, v níž se narodil, vrátily podmínky, které nevyhánějí lidi z domova do ciziny.

Je věcí historie, že moje představy byly naivní a pošetilé, že pro drtivou většinu "exulantů" novým životem starý zmizel v nedohlednu a s ním i ty nejminimálnější představy jakýchkoliv závazků. Teoretický exil čítal desetitisíce, praktický, tj. aktivní, představoval nepatrný zlomek toho čísla. Exilanská letargie během dramatických událostí roku 1968 mě konečně dotlačila k "definitivnímu" závěru, že z mrtvolý život nevykřešes. Omyl!

Přišel listopad 1989, mrtvola vyrazila viko rakve, oznámila své zásluhy i nároky (jeden krajanský spolek dokonce žádá pro exil parlamentní zastoupení) a začala kritizovat. Není snad jediná věc, kterou česká vláda udělala správně. Klaus neví, co dělá, republiku rozbil zbytečně z oportunismu a vede národ do záhuby. Prezident Havel je lump a darebák, kolaborant a prospěcháč. Národ sám, načichlý komunismem, nechce makat a nestojí ani za zlamanou grašlí. Dokonce i emigranti s kladnějším postojem se při pohledu na zem dětství podvědomě posunou o stupínek výše a vyztužení několika lety života na Západě, lidem doma jako dětem blahosklonně osvětlí, jak se s

tou demokracií má vlastně zacházet.

Ale podívejme se na ten nový stát objektivnějším zrakem. Samozřejmě, že (zvláště když nic jiného vidět nechcete) najdete řadu stínů. Uvidíte mokvajici ránu problému komunistické zodpovědnosti za zločiny minulosti, který se snaží řešit právě odhlasovaný zákon o protiprávnosti komunistického režimu, uvidíte téměř úplný nedostatek skutečné demokratické opozice, uvidíte národní ostudu a urážku minimální inteligence pana Sládka. Navíc samozřejmě i Klaus a Havel mají své chyby, největší z nich ta, že se vzájemně moc nesnášejí. Kdo je bez chyb? Uveďte však věci do správné perspektivy. Vezměte v úvahu, že se díváte na zem, která právě prošla čtyřicetiletou smrtelnou chorobou a srovnějte ji s jinými postkomunistickými zeměmi. Při trošce dobré vůle a minimálním smyslu pro objektivitu uvidíte upevňující se demokratický režim (přes 60% podporuje vládní koalici, o jejíž demokratičnosti nemůže být pochyb), stabilní měnu a nemalý pokrok hospodářský (dvěma procentům nezaměstnaných se v Austrálii říká plná zaměstnanost).

Mohl bych jít dál. Mohl bych sestoupit s vyvýšeného stupínku "západního demokrata s nudli u nosu", srovnávat a smutně konstatovat, že už jsem byl dvakrát nucen volit neformálně, protože mi mozek a slušnost nedovolily spolknout ani jednoho ze "státníků", kteří toho času v Austrálii reprezentují zavedené politické strany. Nějaký ten Klaus nebo Havel by mi podstatně ulehčil splnění v této dost svízelné volební povinnosti.

Ale dost fantazírování. Poslední povyražení (opět neradostné), které mi tedy bývalý československý exil uchystal, spočívá v neuvěřitelném podezření, že si hojně krajanů snad opravdu nepřeje, aby Česká republika bez nás uspěla. Zní to nehorázně, ale někdy si opravdu myslím, že je tomu tak. Průběh událostí doma zatím, zaplaťpánbůh, nasvědčuje tomu, že budou trpce zklamání.

JUDr. Milena Rylichová

komerční právník patentový zástupce

nabízí své služby krajanům

kancelář: telefon:
Václavské nám. 17 236 6300
č. dveří 127 236 0821 lin. 132
III. schodiště byt: 25 0583
Praha 1

Vyučujeme hře na klavír
dětí od 5ti let i dospělé

Používáme moderní americké školy. Metodika vychází z postupů užívaných na nejlepších hudeb. školách v Praze.

Připravujeme žáky
na zkoušky A. M. E. B.

Můžeme hrát české písně a skladby.

Informace:

Marie Baumová - 97 199 86 - Sydney
Jana Baumová - 23 59269 - Adelaide

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills Road
WEST PENANT HILLS

ordinuje: úterý - čtvrtek - sobota
tel. objednávky od pondělí do soboty
na čísle (02) 481 8878

DENTAL PROTESIS

Odborný zubní protetik nabízí své služby, ve zvláštních případech (stáří, nemoc atd.) ošetření doma možné, (soukromé pojištění vyplácí jen předem domluvenou částku)

Další informace:
(02) 303 146

(mluvíme česky i slovensky)

INFORMACE

z Generálního konzulátu
České republiky

Informace o označování cestovních dokladů dle zákona 214/1993 v souvislosti se zánikem České a Slovenské federativní republiky.

Čl. 1

ZÚ se při označování a zkrácení doby platnosti cestovních dokladů řídí zákonem č. 214/1993 Sb., o označování některých cestovních dokladů a o zkrácení doby jejich platnosti v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní republiky.

Čl. 2

(1) Cestovní doklady, které se podle zákona označují, jsou:

- a) cestovní pas, zvláštní pas a cestovní průkaz totožnosti vydané podle zákona č. 63/1965 Sb., o cestovních dokladech, se státním znakem ČSSR,
- b) cestovní pas a cestovní průkaz totožnosti vydané podle zákona č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestovních do zahraničí, se státním znakem ČSFR,

(2) Cestovní pas uvedený v odstavci 1 písm. b) nelze označit, pokud byl vydán orgánem pasové služby Slovenské republiky po 1. lednu 1993, i když jeho držitel při podání žádosti prokáže, že je státním občanem České republiky.

Čl. 3

(1) Podle zákona je oprávněn podat žádost o označení cestovního dokladu:

- a) držitel cestovního dokladu,
- b) zákonný zástupce držitele cestovního dokladu v rozsahu uvedeném v odstavci 2.

(2) Podle zákona je zákonný zástupce oprávněn podat žádost za držitele cestovního dokladu:

- a) mladšího 15 let nebo
- b) zbaveného způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost je omezena.

Čl. 4

(1) Osoby, které jsou podle zákona oprávněné požádat o označení cestovního dokladu, podávají žádost na tiskopisu "Žádost o provedení změn v čs. cestovním dokladu". (dále jen "žádost") V žádosti musí uvést veškeré údaje vyžadované podle zákona.

(2) Držitel cestovního dokladu v žádosti uvede:

- své jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo,
- druh cestovního dokladu a jeho číslo,
- adresu současného i předchozího trvalého pobytu a rok jejich počátku,
- držitel cestovního dokladu, který nemá v České republice trvalý pobyt, uvede v žádosti stát pobytu a adresu posledního trvalého pobytu na území České republiky, včetně roku ukončení tohoto pobytu.

(3) Zákonný zástupce držitele cestovního dokladu uvede v žádosti údaje vztahující se k zastupované osobě.

(4) K žádosti předloží držitel cestovního dokladu, popř. jeho zákonný zástupce, cestovní doklad, o jehož označení žádá.

(5) Při podání žádosti jsou povinni:

- a) držitel cestovního dokladu předložit doklad potvrzující, že je státním občanem České republiky
- b) zákonný zástupce držitele cestovního dokladu předložit doklad potvrzující, že zastupovaná osoba je státním občanem České republiky,
- c) osoba bez státní příslušnosti prokázat, že má trvalý pobyt na území České republiky.

(6) Osoba oprávněná k podání žádosti v rubrice "Žádám o" uvede jako druh změny "označení".

Generální konzulát v Sydney začne označovat pasy, jakmile k tomu bude technicky vybaven, to je od konce roku 1993 do konce roku 1994

Informace o prokazování
státního občanství
České republiky

(doklady, kterými lze prokázat státní občanství ČR)

(1) Občanským průkazem, uvedeným v Parg. 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbytování státního občanství ČR se rozumí platný
a) občanský průkaz vydaný do 30. 4. 1993 se zápisem o státním občanství České republiky,
b) občanský průkaz České republiky, vydaný podle Parg. 10 vyhlášky ministerstva vnitra ČR č. 128/1993 Sb. od 1. 5. 1993 (tzv. identifikační karta).

(2) Cestovním dokladem uvedeným v Parg. 20 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbytování státního občanství ČR, se rozumí platný
a) cestovní pas

- se státním znakem České republiky nebo
- se státním znakem ČSFR vydaný po 1. lednu 1993, v němž je v rubrice státní příslušnost uvedeno "ČR" nebo který je označen podle zákona č. 214/1993 Sb., o označování některých cestovních dokladů a zkrácení doby jejich platnosti v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní republiky (dále jen zákon o označování) nebo
- se státním znakem ČSSR a označený podle zákona o označování,
- b) zvláštní pas označený podle zákona o označování,
- c) diplomatický pas
 - se státním znakem ČR
- d) služební pas
 - se státním znakem ČR
- e) průkaz pro překračování stát. hranic
 - se státním znakem ČR
 - se státním znakem ČSFR, vydaný po 1. lednu 1993, v němž je v rubrice státní příslušnost uvedeno "ČR" nebo který je označen podle zákona o označování, nebo
 - se státním znakem ČSSR, který je označen podle zákona o označování.

(3) Předpokládá-li občan k prokázání státního občanství České republiky osvědčení (potvrzení) o státním občanství (Par. 20 odst. 1 písm. c) zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR) nebo osvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství (Par. 20 odst. 1 písm. d) zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR), učiní čestné prohlášení o tom, že od vydání tohoto dokladu státní občanství České republiky nepozbyl.

(4) Předkládá-li občan k prokázání státního občanství ČR Listinu o udělení státního občanství ČR vydanou podle zákona č. 88/1990 Sb., učiní čestné prohlášení o tom, že od vydání tohoto dokladu státní občanství ČR nepozbyl.

Naši v Austrálii

National Australia Bank udělovala v říjnu Ceny pro nejlepší etnické podniky v Jižní Austrálii. Potěšilo nás, že jedním z oceněných byl i podnik "Dubský Timber Pty Ltd" v Burtonu, který vlastnil a vede náš krajan Eddie Dubský. Generální manager banky pro Jižní Austrálii a Severní Teritorium, pan Alan Frankenburg se velmi nadšeně vyjádřil o podnicích vedených Novoaustralany. Řekl: "Tyto, velmi dobře vedené podniky, mají velikou zásluhu na rozvoji ekonomie v Jižní Austrálii."

Přenos z předávání cen zařadila televizní stanice SBS na 13. října. V letošním roce jsou poprvé ocenění udělována i etnickým mediím.

Krajanu Eddimu Dubskému srdečně blahopřejeme.

J.H.

K otázce rozšíření NATO

Jednou z diskutovaných otázek v České republice je její vstup do severoatlantické aliance. První náměstek českého ministra zahraničních věcí Alexandr Vondra k tomu řekl, že všechny informace, které zveřejnily české noviny o tom, že USA jsou proti rozšíření NATO jsou zavádějící. Z hlediska středoevropských zemí, které projevují největší zájem o vstup, počítá americký návrh v první rovině s prohloubením vzájemné spolupráce při vypracovávání vojenských programů, vojenských cvičení, společné účasti v mírových sborech a pod. Druhou rovinou je konstatování, že NATO je otevřeným společenstvím, které není uzavřeno před nikým. Podle A. Vondry se ani v lednu ještě nebude mluvit o nějakém časovém harmonogramu vstupu středoevropských zemí do NATO. V budoucnosti bude záležet konkrétně na každé zemi, jak bude schopna s aliancí spolupracovat a podle toho bude mít větší nebo menší šance na vstup do organizace, řekl první náměstek českého ministra zahraničních věcí.

Proč se má NATO otevřít střední Evropě.

Prezident Václav Havel ve svém projevu k poslancům českého Parlamentu řekl: "Náš úmysl ucházet se o členství v NATO je zakotven ve vládní koncepci zahraniční politiky, kterou jsme přijali, je jednou z konstant naší demokracie. Přesto se mi zdá, že neuškodí, když si znovu připomeneme, proč vlastně o členství v NATO stojíme. České země leží v samém centru Evropy a jsou tradiční křižovatkou různých evropských duchovních proudů i geopolitických zájmů a jejich tisíciletá historie ukazuje, že není většího evropského konfliktu či konfrontace, které by se jím vyhnuly. Zkušenost nás učí, že se nemůžeme starat jen sami o sebe, ale že se musíme ve vlastním zájmu zajímat o dění celoevropské. Proto svou spoluzodpovědnost za Evropu pocítujeme obzvláště naléhavě. Naše snaha začlenit se do Aliance není tedy jen snahou mít mezinárodní bezpečnostní záruky, ale vyrůstá i z vůle přebírat spoluzodpovědnost za obecný stav na našem kontinentu.

S tím souvisí i druhý důvod: pa-

tříme a vždy jsme patřili k západoevropskému civilizačnímu okruhu a hodnoty, na nichž je NATO založeno a které má bránit, zcela přirozeně sdílíme.

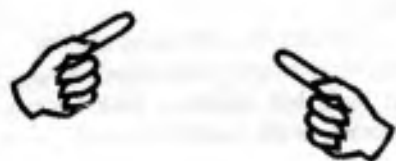
Třetí důvod je takřka jistě geopolitický, máme v dobré paměti zkušenost Mnichova. Ta nám říká, jak důležité je, aby právě země ležící na tak exponovaném místě byla pevně včleněna do systému fungující kolektivní obrany.

S koncem studené války NATO ztratilo svého hlavního strategického protivníka. To ale v žádném případě neznamená, že se Aliance stala zbytečnou. Podle mého názoru by měla v budoucnosti plnit tři úkoly: za prvé být, tak jako dosud, jedním z garantů vnitřní stability demokratické Evropy. Za druhé být nástrojem její společné obrany proti eventuálnímu útočníkovi zvenčí. A za třetí v spolupráci s OSN chránit svobodu, vládu práva a demokracii ohroženou lokálními konflikty v bezprostřední blízkosti členských států NATO.

V souvislosti s budoucností NATO se diskutuje o dalším smyslu americké přítomnosti v Evropě. Jsem přesvědčen, že americká přítomnost v Evropě je stále ještě nevyhnutelná. Ani dnes, kdy se dramaticky utváří nová Evropa, se nemůže vzdát své spoluzodpovědnosti za její budoucnost.

Složitější to zřejmě bude se vztahem NATO k Rusku a dalším zemím bývalého Sovětského svazu. V jádře se mi zdá, že jsou jen dvě možnosti: v Rusku zvítězí demokratické síly, které pochopí, že NATO není nepřítel Ruska, ale jeho partner. Druhou možností je, že v Rusku - nepochybně jen dočasně - zvítězí síly, které nejsou schopny zapomenout na imperiální ambice někdejšího Sovětského svazu. Byl by to návrat k Jaltě a do dob studené války. Bylo by to skutečné selhání všech hodnot, o něž se Západ opírá. Kdyby nastalo, nedej Bůh, pro Západ takové dilema, pak by se tím znovu potvrdilo, že jde-li v moderních dějinách o Prahu, Varšavu či Budapešť, nejde nikdy jen o ně, ale vždy jde také o osud svobody na této planetě.

Lidové noviny (Redakčně kráceno)

ZAJÍMAVOSTI z České republiky

V Bruselu byla podepsána Dohoda o přidružení České republiky k Evropskému společenství. Za českou vládu dohodu podepsal ministr zahraničí Josef Zeleniec. Rovněž byla podepsána Dohoda o přidružení Slovenské republiky k Evropskému společenství, kterou podepsal premiér Vladimír Mečiar. Podpisem dohody byla ukončena významná etapa procesu integrace České republiky a Slovenska do Evropského společenství.

Ve druhé vlně kuponové privatizace bude nabízen majetek v hodnotě 145 miliard korun - podle předběžného seznamu bude do druhé vlny zařazeno 770 podniků.

Škoda Mladá Boleslav zahájila výrobu vozů s katalyzátorem pro potřeby tuzemského trhu v souladu s vyhláškou ministerstva dopravy, která předepisuje novým vozům od 1. října katalyzátor.

Expert americké vlády na komunistické resp. postkomunistické země Zbigniew Brzezinski zařadil Českou republiku mezi 5 ze 47 zemí, jímž se transformace od autoritářského režimu k demokratickému zřízení podaří.

Komise českých historiků se shodla na tom, že 28. říjen má být jednoznačně státním svátkem České republiky. "Česká republika je nejen právním nástupcem ČSFR, ale očekáváme, že je a bude i důstojným dědicem demokratické tradice československého státu. Vznik svobodné republiky 28. října 1918 byl nejen tehdy, ale trvale právně chápán jako obnova české historické státnosti rozšířené o Slovensko", uvádí se v prohlášení.

Letošní 28. říjen je pro Slováky naposledy volným dnem. Dle zákona o státních svátcích SR 28. říjen nebude státním svátkem a zvláštní ustanovení zachovalo letošní 28. říjen jako den pracovního klidu. Deník Práce uvedl: "Slovenský parlament neurazil Čechy nebo Českou republiku, ale svou vlastní

zemí, své vlastní dějiny, a zpochybnil a znevážil svou vlastní svobodu, neboť vznik Československé republiky byl počátkem slovenské státnosti."

Míra nezaměstnanosti v ČR v září činila 3,17%. Po Lucembursku je to druhá nejnižší nezaměstnanost v Evropě.

Téměř polovina Slováků (47%) nevěří politickým subjektům. Vládnoucí straně HZDS věří 15% slovenských občanů. Nejpopulárnějším politikem Slovenska je Vladimír Mečiar, kterému důvěřuje 22% občanů.

Nejpopulárnějším politikem České republiky je stále Vladimír Dlouhý (76% občanů), před Václavem Havlem, kterému důvěřuje 60 % občanů.

Prezident Václav Havel při soukromé návštěvě v Německu u kancléře Helmuta Kohla jednal o možnosti vstupu České republiky do NATO a rovněž o vyřešení humanitárního odškodnění ze strany Německa českým občanům. (Češi a Slováci s výjimkou pobaltských národů jsou jediní, kdo dosud nedostali ani mar-ku odškodnění od bonnské vlády.)

Český premiér byl při návštěvě USA přijat viceprezidentem A. Gorem. Nejvyšší americké kruhy velmi pozitivně hodnotí úsilí České republiky při transformaci. "Ve Spojených státech chápou speciální postavení České republiky v celém postkomunistickém světě. Chápou, že některé země jdou dopředu lépe, některé hůře a některé nejdou vůbec," uvedl Václav Klaus. "Je to dobrý pocit, že nejsme země, která by působila jakékoliv problémy a která nevyžaduje zvláštní pozornost. To, že nejsme na prvních stránkách novin, lze chápat jako určitý příznak normálního stavu..."

Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona, kterým se mění a doplňuje zákon o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a přidavcích na děti z nemocenského pojištění, dále zákon o sociálním zabezpečení.

Chcete se učit česky ?

Máte výbornou příležitost díky velkorysosti australského ministerstva školství, které umožňuje studium etnických jazyků prakticky všem národnostním skupinám. Výuka je součástí maturitní zkoušky (HSC - 2 Unit Course) a z české školy vycházejí již po léta studenti s výbornými výsledky, s vnitřním uspokojením, z dobře vykonané práce k radosti své i svých rodičů.

Česká škola se nachází na adrese:
Strathfield Girls High School
Albert Road

Strathfield, NSW
Výuka je rozdělena do dvou tříd
(roč. 7 - 10 a ročník 10 - 12),
a koná se

každou sobotu od 8.30 do 11.45.

Rádi přivítáme všechny studenty, také studenty slovenské národnosti, se zájmem o český jazyk. Není podmínkou, že student musí z češtiny maturovat. Výuka je bezplatná a zápis se bude konat koncem ledna. Bližší informace obdržíte později z českého rozhlasu ŽUE a z časopisu Australské listy.

Co o české škole říkají sami studenti:
Martin:

"Na českou školu nezapomenu. Našel jsem nové kamarády, zdokonalil jsem se v rodném jazyce. Byla to radost".
Honzik:

"I když musím ráno v sobotu vstávat a autobusy nejezdí přesně, do české školy chodím rád. Učím se češtinu, poznávám českou kulturu a mám kamarády, na které budu dlouho vzpomínat".

Lucie:
"Česky se učím proto, abych mohla udržovat přátelství s lidmi z mé rodné země."

Petra:
"Mohu si dopisovat s přáteli z Čech, číst české knihy a znalost češtiny mi bude užitečná i později při volbě povolání".

Patricia:
"Hlavním důvodem proč chodím do české školy jsou mé plány do budoucna. Chtěla bych být letuškou. Jistě bude dobré umět dobře česky číst a psát."

Jakub:

"Chodím do české školy, abych se zdokonalil v českém jazyce. Znalost češtiny mně bude užitečná při budoucích návštěvách mé vlasti."

Radek:

"Jak chodím do češtiny?... S radostí"

Lze říci bez nadsázky, že všichni chodí do češtiny moc rádi, učitele nevyjímaje. Škoda však, že je nás málo. Mohlo by se stát, že pro nedostatek zapsaných žáků by výuka mohla být omezena nebo dokonce zastavena. Osud školy je v rukou nás, český mluvčích Australanů. Ať naše mladá generace může s radostí místo věty: "Učím se psát česky" dospět k větě:

"Jsem rád, že umím psát česky."

Učitelé a studenti České školy

Tohle je problém, nad kterým bychom se měli vážně zamyslet. Proč tolik našich dětí neumí česky vůbec, nebo jen velmi špatně! Dnes už se nedá říci, že tento jazyk nikdy nebudou potřebovat, protože tam nikdy nepojedou. Je smutné, že třeba italská, nebo španělská komunita tento problém nemá. Tam by byla nenapravitelná ostuda, když by dítě z původně italské rodiny neznalo tento jazyk. Velmi by nás zajímal váš názor.

Redakce.

Ze světa vědy

Bliží se ke stovce

Nedávno proběhla českými sdělovacími prostředky stručná zpráva: Nadace Charty 77 předala Leksellův gama nůž, pořízený za 90 mil Kč veřejnou sbírkou, nadaci Miša. Takto zakoupený moderní a složitý léčebný přístroj byl umístěn v nové nemocnici Na Homolce v Praze v Motole. Do provozu byl dán v listopadu loňského roku. Oddělení stereotaktické neurochirurgie, které přístroj využívá, vede doc. MUDr. Vilibald Vladyka.

K čemu je určen Leksellův gama nůž, co umí, co lze jeho pomocí léčit?

Přístroj je zaměřen pouze na neurochirurgická onemocnění. V jiné oblasti jej použít nelze. Některé nemoci

nervového systému, hlavně ty, které jsou uloženy v hloubce, ať už jsou to cévní anomálie, nebo nádory, nejsou klasickými operačními metodami dostupné, nebo jen s velkým rizikem. Použití Leksellova gama nože nahrazuje klasickou otevřenou operaci směřovaným, cíleným zářením. Nevýhodou tradičního ozařovacího postupu je, že je vždy zatížena celá oblast mozku. Leksellův gama nůž může ozařit cíleně jenom patologické ložisko a okolní tkáň pokud možno, nechat nezatřebenou ozařením. Cílenému ozaření předchází pečlivé vyšetření, které umožní zobrazení nitrolebního patologického ložiska. K vyšetření se používá počítačová tomografie, novější metodou je magnetická rezonance, ze starších lze využít mozkovou angiografii. Stereotaxe umožňuje pomocí přístroje, který je pevně fixovaný k hlavě, vymezit prostorovou lokalizaci tří koordinát x, y, z, výšky, šířky a délky, což je tradiční postup geometricky. A pak zde musí být technické zařízení, které umožní přesně určený a zaměřený cíl zasáhnout. To je umožněno právě Leksellovým gama nožem, jehož součástí je také vmontovaný stereotaktický přístroj. Pomocí něj se pacient do zařízení umístí tak, aby patologické ložisko leželo v ohnisku ozařovacího přístroje. Údaje získané v předcházejících fázích se pak zadají počítačovému systému, který konstruuje a stanoví, jakým způsobem má být ložisko vymezené v prostoru ozařeno. Vypracuje se ozařovací plán, pacient se umístí do přístroje gama nože a pak už je zajištěno základním principem ozařovacího přístroje, že se v ohnisku kumuluje dostatečně vysoká dávka záření, zatímco v okolí je záření jen zanedbatelné. Při konvenčním ozařování vždycky byl celý mozek vystaven stejné dávce záření jako patologické ložisko.

Jak vznikla myšlenka pořídit tento přístroj a kdo byl operován jako první - Miša?

Ten chlapec, kvůli kterému vlastně celá akce vznikla a po němž se nadace jmenuje, Miša, byl operován ještě ve Švédsku. Na jeho operaci nadace jenom přispěla vybráním polplatku za operaci. A našli se další uchazeči o tuto operaci, což podnítilo myšlenku, že bude lépe pořídit takový přístroj (tehdy) pro Československo, než znovu a znovu

organizovat sbírky na zaplacení operace.

Kdo zaškoloval český lékařský tým?

Především - výrobce tu náročnou techniku neprodá každému, ale jen těm uchazečům, kteří jsou dostatečně kvalifikováni. Výrobci si sami dělají průzkum, zda bude tato technika také úměrným způsobem využita.

Kdy se konala v Praze první operace?

Zahájili jsme počátkem listopadu minulého roku a v prvním týdnu s námi spolupracovali dva švédští kolegové, neurochirurg a radiofyzik, které na tuto dobu vysílá výrobce, aby jednak spolupracovali a předávali své zkušenosti místním lékařům, jednak si ověřili, že to v daném prostředí bude fungovat. V tom týdnu jsme ozařovali každý den jednoho pacienta a přitom se braly všechny eventuality, které by při využití přístroje mohly nastat. Pak švédští kolegové odjeli a my jsme pokračovali samostatně.

Pane docente, domníváte se, že nám mohou nějak pomáhat naši spoluobčané žijící v zahraničí?

Samozřejmě, že nám takové kontakty jsou prospěšné a že jejich pomoc vítáme. Je to dáno tím, že zde byl dlouhou dobu - přes čtyřicet let - místní vývoj okleštěn a připraven o zahraniční kontakty. I v současné době jsme odkázáni do značné míry na pomoc různých sponzorů, nadací a podobně.

A co soudíte o emigraci a emigrantech?

Domnívám se, bohužel, v našich dějinách byla emigrace častá a obsahovala převážnou většinu těch nejkvalifikovanějších lidí. Ti se dostávali, protože nebyli konformní, do konfliktu se současnými strukturami mocenskými a proto museli odcházet. A sám to pocítuji, a myslím, že my všichni tady, jako odliv cenné krve. Myslím, že je velmi cenné udržovat stálé kontakty s naší emigrací minulou i současnou a jsem přesvědčen, že získat můžeme nejen my tady, ale i naši lidé, kteří žijí v zahraničí, potřebují mít kontakt s prostředím, z něhož vzešli a k němuž mají jistě stále hluboký citový vztah. Tak je dobré tyto kontakty na obou stranách udržovat.

(rozmlouvala ing. M. Stloukalová, stálá spolupracovnice AL v Praze)

VOLÁ AUSTRÁLIE

Ti čtenáři, kteří přišli do Austrálie po roce 1968 si jistě ještě dobře pamatují problémy se získáváním telefonních linek. Nikdo z nás asi nezapomene na řadu neuvěřitelných příhod, které se odehrály za vydatné pomoci dvoj, troj až dvanácti telefonních linek. Jednu výhodu to mělo, pokud jste se dovolali třeba mamince, která měla telefonní linku společnou s celým domem, mohli jste mít pocit velkého vítězství, a ono to také vítězství bylo. Obvykle jste se totiž nedovolali. Jak se zda, ani v současné době ještě není situace na poli telekomunikací v České republice vyřešena.

Tady v Austrálii je však situace jiná. Nikdo z nás se prostě nemohl v poslední době neslyšet o boji dvou rivalských telekomunikačních podniků. Podívejme se dnes tak trochu do historie.

Lidé asi vždycky hledali cesty jak se dorozumět i na velkou vzdálenost. Mávali na sebe, používali kapesníky, šátky, námořníci zase vlajky, a domorodci kouřové signály.

První elektrická komunikace se v Austrálii objevila v roce 1854, kdy byla natažena první telegrafická linka mezi Williamstownem a Melbourne. Bylo to jen deset let po zavedení první americké Morseově linky.

"O čtyři roky později v roce 1858 se spojují telegrafními linkami Adelaide, Melbourne a Sydney. O tři roky později v roce 1861 je spojena Brisbane se Sydney.

Telegrafní kabel mezi Tasmánií a Austrálií začal pracovat v roce 1859. A v roce 1872 bylo dokončeno telegrafní spojení. V Darwinu byla australská linka spojena s podmořským kabelem z Javy a tím se Austrálie napojila na komunikační světovou síť.

V roce 1876 představuje Bell svůj první telefonní přístroj v Americe. Austrálie ani teď nemešká a nezůstává pozadu. Otevírá telefonní spojení mezi Melbourne a později se Sydney.

V novém století se telegrafu a poštovních úřadů ujíma Commonwealth Government a ustanovuje Federální generální poštovní oddělení.

Už v roce 1912 byla otevřena první automatická telefonní ústředna v Geelongu ve Viktorii, která dovolila zákazníkům přímo vytáčet čísla. Zajímavé je, že to byla druhá plně automatická ústředna v britském Imperiu.

V roce 1927 vznikla australsko - anglická telekomunikační bezdrátová služba a byly otevřeny manuální telefonní ústředny v mnoha částech Austrálie.

V roce 1956 to byl a melbournská olympiáda, která si vyžádala obrovský rozvoj telefonního spojení.

Rok 1967 je rokem, kdy začaly fungovat meziměstské ústředny ve všech velkých městech a v převážné většině menších center.

V roce 1975 PMG Department byl formálně rozdělen a Telecom Austrálie převzal všechny mezinárodní telekomunikační služby

V roce 1980 byla postavena na vrcholku Black Mountain 195,2 metrů

vysoká věž Telecom Australia, která zprostředkovala pro hlavní město Canberru, všechny dostupné komunikační prostředky.

První automobilové telefony byly veřejnosti představeny v roce 1981, kdy Telecom zahájil automatický zkušební systém SUL-TAN. Ten pak urychlil spojení a a podstatně vylepšil telefonní síť v Austrálii.

V roce 1989 Telecom Technologies Pty Ltd byla vytvořena spojením Telecom a Exicom, především proto, aby vyvinula dobrý a levný systém pro malé podniky. 0055 služba začala pracovat. Byl také představen první digitální network, (ISDN), jako první etapa z celé řady nových zlepšených služeb založených na ISDN.

Jak vidíte historie telefonů a telefonního spojení v Austrálii byla vždy založena na snaze dosáhnout propojení celé Austrálie, aby skutečně odkudkoliv mohla "volat Austrálie".

Telecom je hrdý na dlouholetou dobrou službu, kterou poskytuje a věří, že telekomunikační síť v Austrálii bude i v jedenadvacátém století patřit k nejlepším a nejmodernějším.

Prostřednictvím Telecomu se dovoláte kamkoliv v Austrálii nebo v celém světě bez ohledu na denní či noční hodinu.

Leoš JANÁČEK

Bedřich SMETANA

Antonín DVOŘÁK

Telecom je stoprocentně australská společnost, která zajišťuje telefonní spojení více než 90 let.

Prostřednictvím Telecomu se dovoláte kamkoliv v Austrálii nebo v celém světě bez ohledu na denní či noční hodinu.

Linky Telecomu umožňují spojení místních, meziměstských a mezinárodních hovorů jak pro

soukromé účastníky, tak i pro podniky. Používání Telecomu v podniku nepřináší žádné zvýšení administrace, protože ceny všech hovorů jsou uvedeny na jednom účtu.

Telecom je společnost, kterou všichni dobře známe a naopak, Telecom dobře zná, jaké telefonní služby jeho zákazníci požadují.

Telecom
AUSTRALIA

T e l e c o m u ž v š i c h n i d o b ř e z n á m e

Nad dopisy čtenářů

Vážená paní šéfredaktorko,

rád bych se zmínil o věci, která mně už delší dobu leží na srdci i na mysli. Ač si to naši doma zatím ještě neuvědomují, Česká republika je evropskou - a tedy světovou - kulturní velmocí, být i její nynější hospodářská situace nebyla nejrůžovější. Nemyslím jen na českou hudbu. Naše země je semeniskem originálních nápadů snad ve všem kulturním dění a není pochyby, že Praha se opět po staletích stává středoevropskou Paříží.

Čeští umělci všech oborů by se mohli trochu energičtěji věnovat pátému světadílu. Ten pátý světadíl kulturně dobyt. Čech Borovanský založil australský balet, dirigent Rudolf Pekárek spolupůsobil při provádění vážné hudby v několika městech na východním i západním pobřeží, bohem Rudy Komon naučil Sydney objevovat vlastní malířské umění, a také vychutnávat vlnu, šéfem tasmanické konzervatoře je český houslista mistr Šedivka, hoboista Jiří Tancibudek a houslista mistr Jasek jsou zde všude vážení a všichni známe průkopnické dílo Jaroslava Kovářičky ve vážné rozhlasové hudbě, mistr Karel Lang je členem sydneyjského symfonického orchestru. Je tu několik českých hereček, jsou tu české režisérky, malířky a dosud vůbec nejúspěšnější a nejznámější žurnalistkou je z českých rodičů narozená Jana Wendtová. Je ovšem i mnoho dalších lidí, kterým se podařilo v Austrálii jako umělcům uspět.

Zatímco do Ameriky kdysi naši lidé přicházeli jako popelky - a Dvořák byl jednou z mála vyjímek - dnes by se měla česká kultura pokusit o daleko hlubší průlom do nového světa. Není pochyby, že Austrálii a Pacifik bude patřit jednadvacaté století, i kdyby se o to v nejhorším zasadili Japonci. Česká kultura má dnes ohromnou příležitost a přehlédnout ji by bylo velkou chybou. Rodí se nová australská společnost a proč by Česká republika neměla být jednou z porodních bab?

Snad už i nachází čas k tomu, aby republika, tedy "oficiální" republika, začala hledět na tento světadíl ne jako na zapomenutý konec světa, ale jako na zemi světlé budoucnosti. Mezi zdejšími

etnickými komunitami je však zatím česká komunita jednou z těch, které se dosud nedostalo potřebné kulturní podpory z mateřské země. Naopak. Po celé dekady házel zdejší zastupitelský úřad pražských boševiků docela úmyslně našim lidem klacky pod nohy. Co tady dosud Češi dokázali, dokázali i přes nevělu Prahy. Dnes už o nevělu nejde, jde spíše o lhostejnost. A ovšem také o naprostou neznalost a nedoceněnost australské společnosti a zdejších poměrů.

Snad dnes, po čtyřech letech nově nabyté svobody bychom mohli domovu připomenout existenci pátého světadílu nejen jako dodavatele ovčí vlny. Neměli bychom teď konečně pozeptnout hlas a zavolat domů, že příležitost spoluvytvářet nový svět by se promarnit dále neměla. Nebylo by to moudré. Ještě nikdy neměla naše země lepší příležitost navázat čilé kulturní styky s tímto novým světem. Tak jako kdysi čekala Amerika, čeká dnes Austrálie na svoje objevitele. nemohou jimi být i Češi?

Nebude lehké pronikat na evropský západ. Tam jsou už dávno postaveny zdi dostatečně vysoké a přelézt je nebude hračkou. Austrálie zatím kolem sebe vysoké zdi nemá. Mohla by se stát živným polem české působnosti. Oči Prahy by se alespoň na chvíli měly obrátit právě sem. Je na bledni, že taková česká kulturní penetrace by přinášela i možnosti hospodářské. Australané také právě začínají objevovat Prahu a vůbec naši zemi - nechopíme se toho za pravý konec? Nestojí nám to za uvážení?

Kdyby se konečně uskutečnila čas od času ohlašovaná, ale stále znovu odkládaná návštěva Václava Havla, zahájila by česká kultura "ofensivu" v pátém světadílu salvou dosud nevídanou. Na tomto poli bychom si takovou ofensivu dovořit mohli a měli.

Bořek Šindler
Sydney

Vážená redakcia Australských listov,

až teraz sa mi dostali do rúk Vaše prvé tohtoročné čísla A.L., kde z rozdelenia federácie, Vaši, ale aj tzv. "domáci" najmä Češi vyslovovali názor, že vlnu na rozdelení štátu majú slovenskí voliči.

A tak mi nedalo, aby som Vás informoval správne, ako to vlastne naozaj bolo.

Je pravdou, že slovenskí voliči volili najmä HZDS Vladimíra Mečiara, ale aj SNS (9%), ktorí ako jediná politická strana mala rozdelenie republiky vo volebnom programe. Lenže víťazné HZDS malo - slovami svojho lídra, Mečiara - vo volebnom programe až 5 bodov, z nich uvediem zvrchovanosť Slovenska, ktorým ešte nemysleli rozpad federácie, potom podporu podnikateľom úlavami na daniach a na druhej strane zvýšenie sociálnych istôt, a samozrejme referendum o štátoprávnem usporiadaní.

Z podpory podnikateľom zišlo, podnikatelia na Slovensku majú podstatne vyššie dane, nižšie úľavy, ako v Čechách. So sociálnymi vymoženosťami to dopadlo ešte horšie - štát nemá peniaze a pod tlakom MMF robí jeden škrt cez druhý. A referendum? Ako sám Mečiar povedal, akosi z neho zišlo, a štát nemá na to peniaze.

Nechcem tu predovšetkým poukazovať na to, že tieto sľuby, bombastické vyhlásenia na všetky strany sú už typické pre Mečiara, že mali získať voličov zo všetkých, i protichodných strán, názorov. Ale faktom zostáva, že sa Mečiarovi podarilo získať hlasy i zastáncov federácie, ostatne aj tí sú členmi víťazného HZDS.

Preto sa vrátim ku poslednému výsledku prieskumu na Slovensku asi z konca apríla 1993, kde respondenti odpovedali na otázku, čo by volili keby bolo referendum. Na neľubosť vládného HZDS asi 46 % bolo za federáciu, kým 38% za rozdelenie. Od vtedy už prieskum na tak podstatnú otázku nebol.

Tu musím uviesť, že tento prieskum sa konal pred devalváciou slovenskej koruny a zvýšením daní na Slovensku, ktoré sa v Čechách nekonalo a ktoré bolo vynútené zhoršením sa ekonomickej situácie na Slovensku po rozdelení federácie.

Ďalším bombastickým vyhlásením Mečiara bolo, že rozdelenie štátu nesmie zhoršiť pomery obyvateľstva medzi oboma štátmi - a tiež po tomto prieskume došlo postupne ku stupňujúcim sa byrokratickým zábránam cez hranice: V do dôsledku toho, že sme si už vzájomne zahranili, poplatky za cestovné, poštovné, telefónne a telegrafické služby sa dostali na medzinárodnú úroveň, t.j. citelne zdraželi. Mimoriadne zlá situácia je na colniciach, ktoré nestačia odbavovať bálikovú poštu - keďže veľa rodín je spojených z obou štátov, balíky trčia na colniciach i celý mesiac a ich obsah sa aj znehodnocuje. Neustále sa znižuje vzájomný obchod, čo má vážny dopad na obe ekonomiky, ktoré doteraz boli silno previazané. Orgány štátnej správy sú pretiažené - i napriek zvýšeniu poplatkov za väčšinu úradných výkonov - je predsa treba nové občianske preukazy, pasy, problémy sú s vypořádáním nevyhnutelnosti, veľké finančné újmy pre obyvateľstvo vznikajú pri výmene peňazí pre turistické účely, čo je

jediná možnosť pre obyčajných občanov. Je pravdou, že občania môžu voľne prechádzať cez hranice iba s občianskym preukazom, pokiaľ neprevážajú obchodný tovar, ale aj tak obyvatelia menších osád na pohraničí musia cestovať do zmenárni v okresných mestách. Ešte stále, napriek dohodám sú ťažkosti pri zaslani dôchodkov z jedného štátu do druhého, pretože stále, že ak sa občan jedného štátu usadí v starom veku u svojich detí v druhom štáte, nemá z čoho žiť. Stále nie je dorešené platenie nemocenského, ak občan pracuje v druhom štáte.

Tragikomickým obrazom tohoto je osada Sidónia v okrese Trenčín, kde hranicu tvorí cesta uprostred osady - domy na jednej strane sú slovenské, na druhej strane české. Teraz obchod a hostinec je na českej strane a teda Slovák môže prejsť cez cestu do hostinca na pivo - ale nemá si ho čím zaplatiť. Môže kvôli tomu cestovať do vzdialenejšieho mesta, kde mu ich vymenia so stratou a ajuž kvôli devalvácii slovenskej koruny ho to pivo vyjde poriadne drahé. Zase českí občania nemôžu sledovať svoju televíziu, pretože retranslačná stanica je na slovenskej strane. Ak chcú pracovať, tak, ako doteraz na druhej strane hranice, musia mať k tomu povolenie a pre Čechov je nevýhodné po devalvácii zarabať v SK. Na slovenskej strane nie obchod a hostinec. Otázne je, kde a ako sa budú učiť deti, a ktorému štátu patrí pošta.

Preto sa zo strany opozície často poukazuje na to, že rozdelenie bolo nedemokratické, lenže Mečiar v HZDS vládne tvrdou rukou a je bežnou praxou, že pre nesúhlas sa vylučuje, alebo odstupuje. Takto museli odstúpiť zakladajúci členovia HZDS prof. Filkus, a aj Kňažko. Oba pri tom vyhlásili, že Mečiarovým politickým spôsobom boja je klamstvo.

Mečiar je známy svojimi nerozvážnymi vyhláseniami, s ktorými má často potom problémy. Takto adresoval silné slova na robotníka V. Pavlíka, ktorý doktora práv Mečiara žaloval na súd a aj ho vyhral.

Preto by som sa rád spýtal, že kto je skutočný vinník rozdelenia štátu, štátu dvoch veľmi blízkych národov...?

Stará Evropa je rozdelená hranicami na malé kúsky, a je stále rozhadaná pevnina, ktorá sa ďalej delí na menšie a menšie štáty. Je to pevnina, kde neustále vznikajú nové a nové konflikty medzi národmi. Evropa je to, čo dalo svetu veľa významných vedcov a umelcov, ale aj dve svetové vojny. A v Európe sa zabúda na to, že príslušník iného národa je tiež človek.

Jaroslav Hulič
Bratislava

Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou

Magnetic ISLAND

Ostrov večného leta, romantických zálivov, zlatých pláží a kokosových palm. Je 8 kilometrov od Townsville v severnom Queenslandu. má rozlohu 52 km² a je z väčšej časti národným parkom. Ostrov má všetky služby mesta, obchody, 15 výborných restaurácií, 4 turistické resorty, golf, tenis, plachetnice, prochádzky panenskou prírodou národného parku.

Zábava pre dospelé i pre deti a celoročné kúpanie!

Moderné, kompletne vybavené dvoupokojové a jednopokojové byty na pláži Nelly Bay s panoramatickým výhľadom na more. Na požiadanie zašleme fotografie a reklamné letáky s ďalšími informáciami.

Navštívte nás na Rose Bay a my vám promietneme video.

Týždenný pronájem od \$ 260.-

Informace:

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon: (02) 371 9164

SKROMNOST NEZDRAVÁ

Jaroslav Kovaříček

Jednou z vlastností, která se mi na českosti líbí, jest naše národní skromnost. Existuje dosti důkazů o tom, že nejsme národem, který trpí šovinismem. Jak řekl kdysi dávno Jiří Štuchal: "My jsme národem, který se nevmešuje ani do vlastních záležitostí", a to bylo ještě v dobách temné okupace. V emigraci vidíme zřetelně jak málo prosazujeme svou národní věc, jak nenápadně vtéká pramínek české invence do veletoku dění světa. Velký vliv na chod ba i běh světa má zajisté pan Baťa, jen málo ale lidí ví, že ten muž byl Čech. Osobně sice karbanátek v housce nesnáším, nutno ale přiznat, že firma Mc Donald jest jedním z největších obchodních úspěchů moderní doby a málokdo ví, že ten úspěšný tzv. franchise systém vymyslel Čech Ray Kroc, kterého přestala bavit práce hudebního režiséra v americkém rozhlasu (Co Čech to muzikant?).

Mne práce hudebního režiséra a hlasatele v australském rozhlasu bavit nepřestala (takže úspěšný jako pan Kroc zdaleka nejsem) a těší mne dopisy posluchačů, kteří mi děkují za to, že jsem se seznámil s českou hudbou, kterou by jinak nepoznali. Vždy ale zdůrazňuji, že ve svých pořadech hraji tuto hudbu ne proto, že je česká ale proto, že je dobrá. A vskutku nelze si odmyslet vliv české hudby na rozvoj hudby evropské. A řekl-li koncem 18. století anglický muzikolog Charles Burney, že Čechy jsou konservatoři Evropy, věděl dobře co říká. Jest pravdou, že hudba například takového Josefa Myslivečka silně připomíná hudbu Mozartovu. Pravdou ale také jest, že Mysliveček se narodil o 19 let dříve než Mozart. počátky hudby tzv. klasicismu se datují od školy Mannheimské, založené skupinou českých muzikantů v čele s Janem Stamicem. Tuto důležitou hudební významnost snažil se dnes přivlastnit si Němci, nu atsi! my jim můžeme ztrpčít to naduté sebevědomí také ještě poukázáním na to, že kořeny rodiny Bachů lze nalézt v Hustomíciích pod Brdy, (jiná větve Bachů zase pochází z okolí Bratislavy, tento fakt však musí dnes být už uveden v tomto článku v závor-

kách, neb pro Čecha Slovensko jest již cizina). Tatínek Franze Schuberta, jiného z velkých evropských skladatelů, přišel do Rakous z Moravy, maminka ze Slezska. Atď. atď. Propagování české hudby v Austrálii, a ve světě vůbec, není tedy zásluhou nýbrž velkým potěšením.

Jak již uvedeno jsem vskutku rád, že patřím k národnostnímu společenství, které není nacionalismem praštěné. Shledávám však dosti zklamávajícím zjištěním, že neprosazujeme ve světě dosti vehementně ty české hodnoty, které za to opravdu stojí. Chápu, v minulých letech byla situace zmatená, za svůj stát v komunistickém hávu mohli jsme se tak akorát stydět. Přesto jsem hrál skladby Myslivečkovy, Bendovy, Zelenkovy atď., neboť nikdo z těchto starých mistrů ve Straně nikdy nebyl (a ani novodobé lustrace nic ošklivého neprozradily na Zacha, Rejchu, Vanhala či Voříška, o Bendech, Myslivečkovi a Zelenkovi vůbec nemluvě). Ta znamenitá hudba jest především výsledkem tvořivé práce mimořádně nadaných jednotlivců. Je však odrazem hudebního prostředí, bohatého hudebními tradicemi. Můžeme proto tu hudbu vskutku považovat za národní dědictví, pokud si ji ovšem zasloužíme. Ona známá nejen hudbymilovností ale všeobecná kultivovanost a vzdělanost Čechů i Moravanů nevzešla z nějakého císařského dekretu, nýbrž je výsledkem houževnaté a obětavé práce velkého množství lidí. Vzdělání a kultura jsou důležitými projevy duchovní vyspělosti každého národa, zodpovědnost za tyto kvality nese každý člen toho národa. K této zodpovědnosti patří i mravní povinnost kulturní dědictví udržovat a podporovat vznik hodnot nových. Jednou z velkých zásluh exilu je například to, že podporoval exilová nakladatelství a umožnil tak zachování skvělé úrovně naší literatury, když ve vlasti byly zakázány knihy našich nejlepších spisovatelů.

Poměry v rodné zemi se radikálně změnily, mnoho problémů tam zůstává nedořešených. bez ohledu na to jaký máme názor na tamnější vládu a politiku, posláním emigrace zůstává prosazování všech těch národních hodnot, které obohatí svět. Hudba jest toliko jednou z nich, ale dává nám velkou příležitost ukazovat světu bohatost našich tradic a kulturní vyspělost. V tomto směru netřeba

být příliš skromný. Na naší hudební stanici ABC Fine Music máme pořad hudby na přání posluchačů (Your Concert Choice, neděle dopoledne), kde se česká hudba objevuje pravidelně, jak jsem ale vyzpovídal jen zřídka je vyžadována posluchači českých jmen. Propagovat českou hudbu ve světě může každý člověk, který umí psát a má na zakoupení známky. proč takové možnosti nevyužívat?

Na televizní stanici SBS objevují se občas zajímavé české filmy a dokumentární pořady s českou tematikou (v říjnu např. velmi zajímavý český dokument o Janu Masarykovi). Bylo by jich asi ještě více kdybychom my všichni projevíli větší odezvu (mohu vás ujistit, že v každé stanici jsou na dopisy a telefonáty posluchačů či diváků náramně citliví). Po každém pořadu s českým názvem stačí zavolat a stanici SBS poděkovat, lze tak učinit odkudkoliv z Austrálie za cenu místního hovoru na telefonním čísle 008 226 322. Uvedl jsem jen pár příkladů, existuje však velké množství možností a příležitostí, jak uplatňovat a propagovat ve světě mnohé české nápady, výrobky a hodnoty. patříme k národu za který se nemusíme stydět. Zdravé národní sebevědomí a hrdost naznamenají pýchu. Skromnost jest sice vlastnost ušlechtilá, přílišná však skromnost zdravá není.

Divadlo University of Western Sydney Nepean

vás zve

22. a 23. listopadu ve 20 hod.

a v úterý rovněž ve 13 hod.

na představení

"Must I paint you a picture"

které hraje v divadle v areálu
University v Kingswoodu

Hra vznikla v teamové spolupráci studentu prvního ročníku, kteří se v ní zamýšlejí nad zhoršujícími se vztahy a mezi lidmi, nad vzrůstající brutalitou vůči dětem a ženám.

Vstupné volné.

Informace:

Jillian Pateman - (047) 36 0409

Z tajů krás české řeči

Nepovšimnout si, že naše mateřština postrádá horníc, rytířek a trubadůrek by bylo trestuhodným opomenutím. Právě tak zaznamenejme, že české luhy a háje se nehemží, žel, husopasci, rusálky a milostníky. Je ovšem oboupohlavní, nebo spíše obourodová hojnost milovníků a milovnic, zde čeština gramaticky uznala realný stav věci již před stoletími. Jsou páskové, pastevci i pasáci, husopasce však z češtiny vskutku nevyduperne.

Přesto víme, že hýřivost ženských tvarů je přímo oslňující. V české gramatice jakbysmet. Naše řeč je hotovým rejdištěm světic, svůdnic, dojček, básnířek, sochařek, hokynářek, lékařek, varhanic, brebentilek, vládkyní, selek, vůdkyní, jízdaček, budítek, ředitelk, řidiček, ochránkyní, ale také zlodějek, vražedkyní, předsedkyní, důvěrníc, traviček. Nikoli však břídiček, pitomkyní, hlupaček či bloudek - hle, té galantnosti českých pánů! Byť hlupačka se již již zrodila a idiotka je snad v troubě. Zde též uveďme, že trouba, i ten trouba, má tvar ženský. Uveďme dále, že nikoli trubice, leč sama královna je krutou družkou a smrtitelkou trubce. A je vodnice, byť nesooudá s vodníkem. Není zadníků.

V češtině se feminina vedrala do popředí mnohem důkladněji než v jiných jazycích. Lze dokonce dokumentovat, že v žádné jiné evropské řeči není tolik feminin jako v češtině. Němčina, itaština, francouzština snad ještě jakž takž v těch jménech podstatných, ale chudička angličtina i s těmi waitreskami a mistreskami daleko pokulhává za jakýmkoli jazykem slovanským, a slovanským jazykům ve femininech vévodí jazyk český. Té naší parády - každé či skoro každé přídavné jméno, každý minulý čas slovesný, to všechno vzdává hold českým paním a divkám. I přesto, že se lesní mužik se svým přidechem deminutivity a impotence měl co dohánět lesní žínky šumavské, brdské i orlické.

Je tedy český jazyk méně sexistický než jazyky jiné? Moje australská zákyně zasadila mé pyše hluboké rány. Vytasila se s argumentem, že právě pro to rozlišování, pro to téměř důsledné rozlišování, je čeština sexistická! Volám

k českým feminismkám: "Povstaňte! Povstavše jako jeden muž přispěchejte na pomoc mým tvrzením, že "různorodost" češtiny z ní nečiní nástroj útlaku! Nepovzbudíte cit pro rovnoprávnost nás pěti miliónů mužů českých? Však již vůdkyně, bojovnice a svůdkyně Šárka vám z hrobu kyne, ba větškovně Libuše ji žehná... Ne?"

B.S.

KAM ZA KULTUROU

SOKOL SYDNEY

Grattan Cres. Frenchs Forest

Často si naši krajané stěžují na nedostatek českých a slovenských filmů. Také s výběrem našich filmů na SBS nejsme vždy spokojeni. To je důvod, proč si myslíme, že mnoho čtenářů přivítá nový druh kulturního pořadu, který začal pořádat Sokol Sydney. Obětavý Jan Jirásek vybírá a shání zajímavé filmy, které pak promítá v Sokolském Národním domě. Tak si tento měsíc nezapomeňte poznamenat do kalendáře:

v neděli 21. listopadu ve 14 hod.
v nové společenské místnosti
se koná

Kulturní program

s promítáním filmu o velké české
operní pěvkyni Emě Destinové.
Vstupné dobrovolné
Po programu malé občerstvení.

v sobotu 27. listopadu ve 20,00
rovněž v nové společenské místnosti
pro vás připravila

Eva Sitta - Sitteová

dva humorné příběhy Aldy Nikolaje

"Dvakrát do černého"

Vstupné dobrovolné.

Informace na čísle: 365 3371

COUNTRY CLUB

30 Devonshire Road, Kemps Creek

v sobotu 13. 11. v 15 hod.
bude sloužena

Mše svatá za naše zesnulé
Po mši bude promítán video film
**"Středověká hudba
na Karlštejně"**

v neděli 5. prosince ve 14. hod
zverne všechny děti i rodiče
na

"Mikulášskou nadílku"

které se samozřejmě zúčastní
Mikuláš a Čert.

v sobotu 11. prosince ve 20 hod.
začíná

"Mikulášská zábava pro dospělé"
K tanci i poslechu hraje nová kapela
"All Stars" za řízení Jirky Neradilky
Rezervace vstupenek:
p. Rutar - 610 3267

Zprávy z kultury:

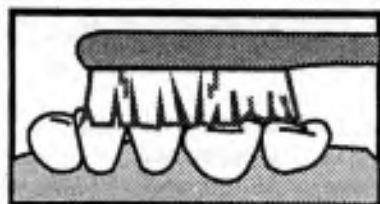
V Praze se uskutečnila velkolepá
výstava plastik, kreseb a grafik jednoho
z nejvýznamnějších sochařů tohoto sto-
letí Henryho Moora.

10. října zemřel náhle ve věku 73 let člen
divadla na Vinohradech Ota Sklenčka.

V Praze byla otevřena rozsáhlá výstava
obrazů Karla Holana u příležitosti stého
výročí jeho narození.

Nové české filmy "Nahota na prodej"
režiséra Vita Olmera, čtvrté pokračování
cyklu "Konec básníků v Čechách" a film
Věry Chytilové "Dědictví aneb kurva-
hošigutentag" prolomily hegemonii
amerických filmů v žebříčku divácky
nejúspěšnějších filmů v Praze. Film
"Nahota na prodej" shlédlo již 122.000
diváků a vynesl pokladnám kin 3, 3
miliónů korun.

V Bavorsku se konalo první mezinárodní
ekumenické sympozium o českém
reformátorovi Mistru Janu Husovi.

Symfonie života

Jan Plavec

S posledním účtem od zubaře v kapse - kdo vůbec potřebuje nějaké umrtvování. Jaké větší bolesti se bát! Sedím si tedy klidně ve svém oblíbeném křesle blízko dveří ordinace (je vždy prázdné) a krátkým čekáním studium literatury ze stolku. Občas zdvihnu hlavu od četby a rozjímavě se zahledím oknem čekárny do svěží zahrady... život je krásný. Obvyklé zvuky zevnitř ordinace mě neznekličňují: Cinkání zrcátka a špachtlíček, občasné zabzučení vrtačky, sykot odsávače, křupání páčených kořenů, tlumené sténání stařenek, strohé příkazy zubaře, plačtivé klotkání dospělých mužů, řev dětí... je to vše pro mne součástí životní symfonie, jeho radosti, žal i bol. Tak já život vnímám. Je to vlastně zázrak, být tady a zúčastnit se ho. S přibývajícím věkem si ho člověk víc a víc váží a postupně se vyrovnává s obavami a nejistotami existence. Teprve když přijme utrpení jako nedílnou a potřebnou část svého bytí, může být člověk dokonale šťastný. To je výhoda stárnutí... filosofický přístup k životu. Těsně za stěnou zavyla náhle vrtačka tak příšerným zvukem, že i já se podíval na diplomy zavěšené nad kasou, jestli mezi nimi náhodou není i kvalifikace ZOO-dentisty, snad tam má v práci koně s nemocnou stoličkou... celý dům se zdál vibrovat tím nemilostným dlouhým vrtem. Krátká přestávka a znovu se vrtačka zarávala do hloubi kořene, až se s hrozným zakvilením zasekla. Chvilu bylo ticho, pak se ozvaly údery do dřeva. Kriste pane, oni to musí vysekávat - slyšel jsem, že se to někdy stává. Založil jsem si stránku v Příhodách Kačera Donalda a natřbil uši-tohle si nenechám ujít. Kdo to asi chudák je? Zatím je zticha, nejspíš to bude nějaká ženská, ty prý víc vydrží. Dříve nebo později se ale musí ozvat, být má injekci.

Přestalo sekání a ozvala se píłka -

krátké, razantní tahy. Pane Bože, oni ji snad kvůli tomu zlomenému vrtáku musí odříznout celou čelist! Bezděky jsem si sáhl na bradu. Znovu sekání. Pak zapraštila páčená kost... polkl jsem na sucho a sebral z podlahy zmuchlaný Comics, který mi vypadl z křečovitě se svírajících a otvírajících rukou.

A opět se do čelisti zařizla pila. Vstal jsem a nahmatal v kapse klíček od auta. Toužebně jsem pohlédl k blankytné modré obloze za oknem... Náhle zazněla tupá rána a s ní nelidský výkřik bolesti. "Ááááá!" "Ježíšmarjá!", chytnul jsem se za hlavu, "já nechal doma téct voďu do vany!", zavola jsem v běhu na dívku v recepci a vyrazil ven. Skočil jsem do auta a několikrát se zhluboka nadechl, abych stabilizoval chvějící se ruce.

Teprve pak jsem si všiml, že ta "Dodávka", co mi blokovala mě obvyklé místo před vchodem do zubárny má na straně nápis: "KONTAKT", Silno i slaboproudé práce všeho druhu, Konrad Ouweis. Za bělostnou stěnou ordinace, kde jsem uvnitř seděl, stál na žebříku chlap v montérkách a na ruce držící dláto si cucal palec. V druhé ruce držel kladivo. Zaváděl tam zřejmě třetí fázi a dům, jsa prkenný, působil jako skvělé akustické těleso.

"Je to v pořádku", omluvil jsem se zpátky v čekárně, "já nechal otevřené dveře - vyteče to do řeky".

"Himlhergot!" zvenčí zazněla zlostná rána do stěny, pak zvuk zasouvajícího se žebříku. Přes okno se mihnul Konrad zoufale se držící špricel a ozvalo se těžké zuchnutí do záhonku tulipánů. Následoval proud nadávek v jaderné němčině, byl to zřejmě etnik. Pousmál jsem se... jak pestrá to paleta... "Život je bílý dům, s vyhlídkou do zahrady.."

TISKOVÝ FOND

G. Štastný	\$ 50.-
C. R. Marsale	\$ 18.-
J. Kosutek	\$ 18.-
Z. O. Muller	\$ 18.-
S. Hanzal	\$ 18.-
M. Henderson	\$ 5.-
V. Koubek	\$ 8.-
J. Doležal	\$ 18.-
N. Frampton	\$ 50.-
Z. Paus	\$ 13.-
R. Stratil	\$ 20.-
J. Domabyl	\$ 200.-
J. Rutar	\$ 20.-
G. Mencl	\$ 25.-

Všem těmto čtenářům moc děkuji za pomoc a povzbudivá slova.

Jana Haberová

Manželé Barnetovi

vám nabízí
široký výběr kontinentálního
i australského pečiva.

Přijímáme
objednávky na vánočky
a tradiční vánoční cukroví

44 Station Street
Wentworthville 2145
telefon: 631 98 10

SATURNIN

Zdeněk Jírotka
(8. pokračování)

"A když řekl Mojžíš k lidu svému: 'Až káže vám Bůh, abyste obětovali krávu,' řekl: 'Zdaž tropíš si z nás žert?' Řekl: 'Uchovejž Bůh, abych patřil k nerozumným.' Řekl: 'Popros za nás u Pána svého, aby označil nám, jaká má být.' Řekl: 'Zajisté praví Pán: ta kráva ta nemá být ani starou, ani jalovici, nýbrž věku prostředního mezi těmito. Učiňte tudíž, což nakázáno jest vám.' Řekl: 'Popros za nás u Pána svého, aby naznačil nám přesně, jaká má být kráva ona, neboť nám zdají se krávy stejnými, a zajisté zblbli se Bohu, ukáže nám tu pravou.' Řekl: 'Zajisté praví Pán, budiž ta kráva neznávaná polní prací a zavodňováním rolí, zdravá, bez poskvrny.' Řekl: 'Nyní si nám dal právě označení.' Obětovali pak krávu, avšak málem by tak neučinili. Váš dědeček řekl, abyste vzal nějakou plechovku a nabíral červy, protože měl jít ráno chytat ryby. Vy se ptáte jakou plechovku, kde ji máte vzít, jací to mají být červi, kolik jich má být a jestli by to nemohlo počkat. Pan ředitel mi nedal tak zevrubné pokyny a mohu tedy zodpovědět pouze jednu z vašich otázek, a to tu, týkající se plechovky. Tázáte-li se jakou plechovku, vzpomínám si, že pan ředitel pravil výslovně plechovou. Nezmínil se, že je ochoten podat spoustu dalších vysvětlení, a můj soukromý názor je, že byste udělal lépe, kdyby jste mu nedávali takové množství zbytečných otázek. Domnívám se, že by neměl s vámi tolik trpělivosti, jako bůh s tou krávou. Vy nečtete korán?"

Milouš se tvářil, jako když ho Saturninova řeč nezajímá, a pak se ho zeptal, jestli vždycky tolik mluví. Saturnin pravil, že to záleží na okolnostech. Vůči i inteligentním a rychle chápajícím lidem je možno být stručným, jindy musí být použito spousty slov a přirovnání, než se v hlavice posluchače rozbleskne. Nebo jsou případy, kdy nemluví vůbec a místo toho rychle jedná. Tím způsobem už mnohým lidem prospěl, a je mu líto, že to musí připomínat člověku, kterému energickým zásahem včera zachránil život.

Milouš si sáhl na svůj popleněný knírek, podrážděně sebou trhl a odešel. Ptal jsem se Saturnina, jestli dědeček opravdu chtěl, aby Milouš šel sbírat červy. Saturnin řekl, že to starý pán sice výslovně nenafidil, ale že takovým lidem, jako je Milouš, zahálka velmi škodí.

Já jsem něco takového tušil. Nedovedl jsem si představit, že by dědeček chtěl chytat ryby na ulici v rozvodněné řece. Řekl jsem Saturninovi, že mám obavy, aby se dědeček nezlobil, až se doví, že ta práce byla Miloušovi nařizována jeho jménem. Saturnin minil, že by se starý pán jistě nezlobil, a mimoto je

přesvědčen, že Milouš žádné červy nenajde a bude rád, když se o tom nebude mluvit.

Pravil, že Milouše poslal pryč hlavně kvůli slečně Barboře. Slečna Terebová má totiž v úmyslu využít toho, že venku konečně přestalo pršet, a chce se jít podívat k řece. Pan Milouš neodbytně trval na tom, že ji bude doprovázet, a oblékl se na to do výstředně elegantních šatů. Jest se domnívat, pravil Saturnin, že rozkaz aby sbíral červy do reza-té plechovky, poněkud zkrátil jeho plány. Slečna Barbora si určitě oddechne.

V duchu jsem si myslel, že já si oddechnu také, ale Saturninovi jsem to neřekl. Vyměnil jsem si obklad na oteklém kotníku a natáhl jsem se pohodlně v hlubokém křesle. Měli jsme za sebou velmi bouřlivé dopoledne.

Teta Kateřina byla dotčena tím, že dědeček požádal slečnu Barboru, aby se starala o naše žaludky. Když se to dověděla, předstírala, že se tomu musí smát. Žádala, abychom ji to opakovali, že opravdu ta slečna s nalakovanými nehty má vařit, a zase se svíjela smíchem. Mne to opravdu rozzuřilo. Nejen proto, že se teta snažila zesměšnit slečnu Barboru, ale také proto, že to byl paskvil na jeden z nejkrásnějších zvuků, které znám, na dar, který bůh dal ze všech tvorů jen člověku, na jasný a srdečný lidský smích. Teta Kateřina se smála, ale v očích ji hořely zlé plamínky a vyrazila svůj jízlivý smích takovým způsobem, jako by ji někdo šlapal na břicho. Potom ještě chvíli kroutila obličejem, jako že už záchvat smíchu přemohla, a řekla, že to přece dědeček nemůže myslet vážně, a odešla do kuchyně. Byl jsem rád, že při tom nebyla slečna Barbora. Její přítomnost by byla tetu ani v nejmenším neodradila od tohoto afektovaného výstupu, a byla by ji dala jen příležitost k efektnějšímu zakončení. Dovedu si živě představit tetu Kateřinu, jak nazývá slečnu Barboru svou milu holčičkou a s předstíranou dobro-srdečností ji radí aby hrála na klavír, aby hrála bráz nebo tenis, aby si zapálila cigaretu, leštila nehty nebo mluvila o umění, jenom, proboha, ať nechá starost o kuchyni jim, ženám ze starého vydání. Jak jsem pravil: dobře, že slečna Barbora při tom nebyla.

Po odchodu tety Kateřiny zůstali jsme, dědeček, doktor Vlach a já sedět mlčky a myslím, že jsme každý mysleli na něco jiného. Doktor Vlach se jistě v duchu divil, proč dědeček, který měl takovou hrůzu z tetina vaření, nepoužil vši své autority, aby bylo dodrženo jeho rozhodnutí, že vařit bude slečna Barbora. Já ovšem znám tetu Kateřinu lépe a vůbec se dědečkovi nedivím. Teta patří mezi lidi, kterými můžete pohrdat nebo které můžete dokonce nenávidět, ale kteří přesto ovlivňují vaše rozhodování jakýmsi lehkým, ale stálým tlakem. Jednoho dne si s hrůzou uvědomíte, že jste v jejich vleku. Teta má jakýsi šestý smysl, kterým uhodne, kdy

není radno dědečkovi odporovat, ale kterým také naprosto bezpečně vycítí, kdy dědeček chce mít klid, nemá chuť se pít a je mu celkem všechno jedno. To je chvíle pro její drobná násill. Je dost chytrá, aby nezašla příliš daleko, ale ty kousičky půdy, které takto dobývá, ztrácí dědeček navzdýcky. Když si to starý pán uvědomí, rozlobí se a je řadu dní tvrdý jako křemen. A kupodivu, řadu dní se teta nepokouší dědečka ovlivnit. Starého pána ten stálý stěh unaví a v tu chvíli už je tu teta Kateřina, kroutí pusou, mluví andělsky, ďábelsky a končí to tím, že dědeček mávne unaveně rukou a zas o kousek couvne. Teta Kateřina říká, že častá krupěj i kámen proráží, ale urazila by se, kdyby ji někdo řekl, že se to přísloví hodí na to, co ona dělá s dědečkem.

Za chvíli se teta Kateřina vrátila z kuchyně a povídala dědečkovi, že jsme bez proudu. Dědeček nevrle podotkl, že to víme už od věčerejška. Teta se ptala, jak tedy má vařit. Dědeček řekl, že ji nikdo neřekl, aby vařila. Teta řekla, že to je pravda a že je to hanba. Že v normální slušné rodině by byla požádána, aby se kuchyně ujal, a někdo by ji neurážel tím, že svěří vaření mladému děvčeti, které jistě neumí ani oškrábat brambor. Potom si povzdychla a pravila, že ji to nepřekvapuje, protože už si dávno zvykla na to, že s ní rodina takto zachází. Dědeček se ptal, jestli on má být ta rodina. Teta to nějak zamluvila a najednou se dala do smíchu a pravila, že teď teprve pochopila, proč jsme řekli slečně Barboře aby vařila. Je to nejlepší vtip jaký kdy slyšela. Dodávka elektrického proudu je přerušena, v celém domě není kousiček jných kamen než elektrických, a tak tedy je ta kuchařka s nalakovanými nehty naprosto neškodná. Poté teta zvážněla a ptala se, co tedy budeme vlastně jíst. Starý pán jí řekl, aby dočkala času jako husa klasu. Teta se zamračila. Ona nemá ráda, když ji někdo odbude příslovím. Sama užívá pořekadel a přísloví tak často, že si myslí o každém, kdo nějaké přísloví pronese, že se jí posmívá. Ironicky pravila, že je zvědavá, čeho se dočká, a posadila se s nějakým ženským románem do křesla. Asi v půl dvanácté ji to nedalo a šla se podívat do kuchyně. Zjistila, že slečna Barbora tam není, a uklidněna, ale tím jízlivější se zase vrátila.

Bylo několik minut podvanácté, když Saturnin vstoupil a hlásil, že oběd je na stole. Teta zbledla a první se hnala do jídelny. Dědeček a doktor Vlach šli za ní a nakonec já, podporován Saturninem. Mohu říci hned, že slečna Barbora se vyznamenala. Nespokojila se z jistěním, že proud dosud nejde a pomohla si energicky a vtipně. S rutinou starého zálesáka si zřídila polní kuchyni několik kroků od dědečkova domu na horské louce. Mohli jsme ji oknem vidět, jak se rozvážně a půvabně pohybuje mezi dvěma ohništi a dokončuje oběd, jehož první chod právě

Saturnin podával. Byla to zeleninová polévka. Následovaly párky s bramborovou kaší, lžvaněčky se zavařeninou a černá káva. Jsem si vědom toho, že mé city ke slečně Barboře jsou takové, že bych byl s to prohlásit topinku, kterou by ona upekla, za nejlepší jídlo na světě. Ale to mi musíte věřit, že to byl oběd výborný, a dědeček řekl, že už se dávno s takovou chutí nenajedl.

Doktor Vlach se několikrát ptal tety Kateřiny, jak jí chutná, a ona pokaždé chladně řekla: "Děkuji, dobře." Milouš na podobnou otázku odpověděl, že to ujde. Na tetě Kateřině bylo vidět, že se chvěje jako přetopený kotel a že jen čeká na příležitost, aby mohla dát najevo svou náladu. Konečně se dočkala. Na jednom z lžvaněček byl nepatrný kousek dřevěného popela. Uvážíme-li, že je slečna Barbora musila připravovat na otevřeném ohni, nelze se čemu divit. Ostatně znám jen málo lidí, kteří by si dali kazit chuť z bramborů pečených v ohni tím, že jim zaskřípe v zubech kousek popela.

Když se to stalo tetě Kateřině, strnula a pak se jí na rtech objevil nehezky úsměšek. Přidržela si před ústy kapesník a s plnou pusou odešla z pokoje. Za chvíli se vrátila a nápadně dlouho si ubrouskem utírala ústa. Pak řekla, že neví jak kdo, ale ona že tohleto nesnese. Dědeček jí řekl, aby tedy změnila restauraci. Nevím, co by mu byla na to řekla, kdyby v tu chvíli nevstoupila slečna Barbora a dědeček i doktor Vlach ji uvítali slovy plnými chvály a nadšení. Já jsem nezůstával pozadu a slečna Barbora celá radostí zrůžověla. Potom pravila, že neví, jak s ní budeme spokojeni později. Ve spíži byly sice ještě nějaké konzervy, ale bylo jich málo. Poslední mléko spotřebovala na lžvaněčky, a chléb už není vůbec.

Dědeček řekl, že nás jistě hladý umřít nenechá a že potom, co dnes dokázala, má k ní bezmeznou důvěru. Posadil ji do křesla a starostlivě se ptal, jestli samou péčí o nás nezapomněla na sebe. Díval jsem se na slečnu Barboru, měl jsem radost z jejího úspěchu a v duchu jsem si říkal, že je krásnější než kdy jindy. Měla trochu rozcuchané vlasy, rozzářené oči a voněla kouřem. Vesele žvatlala s dědečkem a potom se obrátila na mně a ptala se, co dělá můj kotník a jestli už mám připraveno vyprávění na večer. Minulého večera totiž doktor Vlach navrhl, abychom se střídali ve vyprávění zajímavých příběhů, když musíme trávit večery potmě. Já jsem měl vyprávět první, protože prý stejně celý den sedím, a tak si mohu nejspíše nějaké povídky připravit. Řekl jsem slečně Barboře, že mi snad do večera ještě něco napadne, a hned jsem se v duchu zastyděl. Ve skutečnosti jsem měl už od rána připraven příběh, který jsem hodlal vyprávět, a stále jsem si jej v mysli opakoval, hledal nejvhodnější výrazy, vážil slova a třbil sloh.

Byla to celkem prostá příhoda, ale doufal jsem, že ji poutavým vyprávěním dodám zajímavosti.

Dědeček řekl, abych tedy přemýšlel a vzpomínal, že to musí být moc krásná historka, abychom se slečně Terebové odměnili za dnešní oběd. Strávili jsme odpoledne v příjemné a družné zábavě a slečna Barbora úplně zapoměla, že se chtěla jít projít k řece. Milouš, který asi někde sbíral červy jsme vůbec nepostrádali. Dobrou náladu nám nepokazila ani teta Kateřina, která k páté hodině přišla do jídelny a ptala se dědečka, co mu má udělat k jídlu.

Dědeček řekl, že se pořádně naobědval a že bude jíst až u večere. Teta Kateřina mu odpověděla, že, ať si říká co chce, něco sníst musí. Ať jí nikdo neříká, že starému člověku poslouží taková cikánská strava, dělaná na ohni. Ona že dlouho mlčí, ale nedovolí, aby si dědeček takto zahrával se zdravím.

Potom v desetiminutových přestávkách nosila dědečkovi nejrůznější lahůdky, ale dědeček je tvrdohlavě odmítal. Teta umlíně přicházela a odcházela a už ve dveřích vždy ohlašovala: "Přinesla jsem ti žlutek s cukrem. Přinesla jsem ti med. Přinesla jsem ti zavařeninu. Přinesla jsem ti sýr." Když přišla počtvrté, dědeček rozrušeně vyskočil a teta se dala rychle na ústup. Sotva se dědeček zase posadil, otevřely se dveře znovu, vstoupil Milouš s rezatou plechovkou v ruce a řekl dědečkovi: "Přinesl jsem ti červy". Dědeček vytřeštil oči a pak za hrozného řvaní vyhnal zděšeného Milouše z pokoje.

Zbytek dne uplynul klidně, a když jsme se po večeři sesedli v obývacím pokoji, měli jsme všichni pocit, že ta dovolená není tak špatná. Potom přišla slečna Barbora k mému křeslu a nějak spiklenecky mne požádala o cigaretu. Bože, jak prosté věci dovedou někdy člověku zrychlit tep. Pomalu se stmívalo, a já jsem vyprávěl svůj příběh.

Anekdoty rodinné

Jeden slavný muž definoval manželství takto:

Tři týdny zbožňování, tři roky hádek a třicet let tolerance.

A děti začnou znova.

Muž, kterému schází knoflík u saka, má dvě možnosti: buď se oženit, nebo se rozvést.

Podle názoru mnohých je to s manželstvím jako se skokem do vody. Člověk se nesmí dlouho osmělovat.

Manželské okovy jsou těžké. Proto je musí nést dva, popřípadě tři.

Na náhrobku, pod nímž odpočívá zemřelá manželka, je možno číst tento povzdech neutěšitelného vdovce:

"Moje slzy tě nevzbudí - proto pláči."

František se právě oženil a chce představit kamarádovi svou ženu. Kamarád se zarazil a šeptá Františkovi:

"Jak sis mohl vzít tak ošklivou ženskou? Je hrbatá, šilhá, kulhá a koktá."

"Můžeš klidně mluvit hlasitěji, ona také neslyší," odpovídá kamarád.

Kartářka hledí do karet a povídá zákazníkovi:

"Vidím tady někde zakopaný poklad."

"To znám," povídá zákazník, "To je první muž mé ženy."

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává:

HABER - PILOT Pty Limited
7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145
Tel. (02) 636 1873
Fax. (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

Chcete pomoci svým příbuzným nebo známým
emigrovat do Austrálie?

Obrat'te se na největší právníckou firmu v Austrálii,
specializující se na otázky emigračního práva.

Připravujeme žádosti buď pro osoby, které jsou již v
Austrálii, nebo pro obyvatele České a Slovenské republiky,
kteří chtějí emigrovat do Austrálie.

zastupujeme je ve všech otázkách emigračního práva, např.

- * trvalý pobyt v Austrálii,
- * manželství nebo 'de facto' soužití a sloučení rodin,
- * profesionální a pracovní víza,
- * status uprchlíka a humanitární případy,
- * pomoc těm, kteří překročili lhůtu víza.

Hovoříme česky nebo slovensky,
kontaktujte našeho zástupce Barry Lewise:
tel: (02) 387 3494

BARLOW & CO

Immigration Solicitors and Attorneys
Level 7 - 70 Williams Street, SYDNEY, NSW 2000

93 Drummond Street, CARLTON, VIC 3053

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 B PERAK ST. MONA VALE
tel. : 99 2595

Stěhování nábytku,
Sydney - mezistátně - zámoří
odborně zabálíme,
popřípadě uskladníme
rozpočet i dobrá rada je zdarma
pečlivě, spolehlivě, poctivě
Hovoříme česky a slovensky

TAX RETURNS

Tim Austin, F.T.I.A.
Registered Tax Agent

poradíme vám v podnikání,
použijte naši účetní kancelář,
připravujeme daňová přiznání,
domluvíte si schůzku předem,

Další informace:
18 Hugnes Ave,
Lawson 2783
telefon: 047 591 782
Mluvíme česky a anglicky.

DIVER'S MECCA

Všechno pro potápěče!

O dovolené v QUEENSLANDU
se naučíte potápět na HERVEY BAY

Ideální podmínky:- - teplá voda
- potopené lodě
- korály
- spousta ryb

Instruktor: Vladimír Novák

tel: 071 25 1626

fax: 071 25 1833

472 ESPLANADE
HERVEY BAY
QLD 4655

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____ Stát _____

P.Code _____ Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na

HABER PILOT Pty. Limited
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE NSW 2145

Předplatné - zaškrtněte
na půl roku ☐ \$15.60
na celý rok ☐ \$31.20

CESTUJTE S NÁMI DO CELÉHO SVĚTA

Shop 6, 176 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 8717, (03) 510 2474

A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa.

Návštěvy z České i Slovenské republiky.

Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.

EURORAIL- vlakem po Evropě.

Cesty lodí, autobusové zájezdy.

Cestování po Austrálii a další.

**AUSTRALSKÉ
LISTY**
JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

FLY OK FLY ČSA

**POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY S VÝBORNÝM
SPOJENÍM ZE SINGAPURU, JAKARTY A BANGKOKU -
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ.**

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX H 110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713

CONTACT
P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

**NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další**

**Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510**

*Máte li zájem o české 'fonty' fungující pod
Windows 3.1 nebo na Macintosh zavolejte
APPLIED COMPUTER SYSTEMS*

TEL (02) 636 1873

(A.L. strana 16)

Superior Performance At An Affordable Price